

Віталій Яловий

студент 1 курсу спеціальності «Агроінженерія»

Науковий керівник: **Марусей Т.В.**,

к.е.н., доцент кафедри інформаційних технологій,

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасному світі бізнесу та управління існує безліч різних електронних систем, які дозволяють управляти підприємством. Однією зі складових автоматизованих інформаційних систем, як в сфері планування, так і в сфері розподілу ресурсів на підприємстві, є якісне інформаційне наповнення, цілісність і актуальність, оскільки в світі розвитку інформаційних технологій динаміка виробництва нового продукту щодня змінюється.

Одним з найбільш оптимальних методів та інструментів підтримки роботи підприємства з точки зору його інформативного і технічного розвитку є використання інформаційної системи планування ресурсів підприємства (ERP). Важливим завданням подібної системи є автоматизація всіх бізнес-процесів підприємства, а також втілення в життя всіх управлінських функцій. Головною метою ERP системи є забезпечення інформаційного об'єднання всіх функціональних частин роботи підприємства.

Термін «ERP-система» виник на початку 70-х років ХХ сторіччя, походить від англійської: Enterprise Resource Planning – підприємство, ресурси, планування. Системи охоплюють планування ресурсів підприємства, організацію маркетингу, налагодження системи продажу і підтримку функцій логістики. У практику використання ERP-систем входить електронний обмін даними організації з постачальниками і споживачами. ERP-система стежить за фінансовими потоками, за кадровою інформацією про співробітників, а в

деяких випадках і за інформацією, що відноситься до виробничого процесу, наприклад, за зведеннями про поповнення матеріальних запасів чи про необхідність відправити деталі зі складу в цех.

Головна задача ERP-системи – допомога менеджеру в управлінні проектом (організацією) як системою. Інформаційні продукти, що надаються ERP-системами, дозволяють керівництву приймати більш обґрунтовані управлінські рішення. Концепція ERP передбачає забезпечення виконання інтегрованої сукупності наступних функцій:

- функції системи MRPII;
- повний набір фінансових функцій; – надання всієї необхідної звітності;
- автоматизації продажів;
- функції управління якістю;
- функції надання сервісу;
- функції управління персоналом;
- інженерних функцій;
- функції продажу та логістики[2].

Впровадження ERP-систем є одним з перспективних напрямів переходу вітчизняного виробництва на інноваційний шлях розвитку. Воно допомагає підприємству вирішувати наступні завдання: підвищити конкурентоспроможність продукції; збільшити інвестиційну привабливість підприємств; розширити ринки збуту продукції; створити нові високопродуктивні виробництва.

Ідея ERP-систем полягає в тому, що програмне забезпечення для підтримки різних функцій підприємства повинне взаємодіяти один з одним, а підвищення ефективності використання виробничих ресурсів підприємства можливе тільки в тому випадку, якщо управління виробничими процесами на всіх ієрархічних рівнях буде узгоджене. Прикладом інформаційних систем є ERP-система, яка розробляється та впроваджується у різних країнах світу, в тому числі й на вітчизняних підприємствах та організаціях [4]. За різними оцінками нині на світовому ринку більше 500 КІС. На ринку ERP-систем

безперечними лідерами є компанії SAP AG, Oracle, J. D. Edwards, PeopleSoft, Vaan. На них припадає більше половини обсягу даного ринку. З інших розробників КІС можна також відзначити: виробників SCM-систем – компанії Manugistics і Numetrix; виробників CRM-систем – Siebel, Vantive, Clarify і Pivotal; виробників систем електронної комерції – Ariba, Commerce One, IBM і Broadvision. Крім того, помітне місце на ринку інформаційних систем займають такі компанії: Brain; Sage Group; Symix Systems; Geac Computer; SCT; IBS; Epicor Software; QAD/BMS; Exact Software; IFS і ряд інших. Зокрема, Microsoft Dynamics AX 2012 підтримується на сорока п'яти мовах і доступний у більшості розвинених країн світу. Найчастіше впроваджуються такі ERP-системи західних розробників на сучасних підприємствах: «Vaan IV», «R/3 SAP», «Oracle Applications», «Ахарта/Navision», «Frontstep», «IPS Applications», а також російських розробників: «Парус 8», «Галактика», «М-3», «Фігаро-ERP» компанії «Бізнес-консоль», «1С: Підприємство 8 - Управління виробничим підприємством». Це програмне забезпечення та інформаційні системи порівняно високого технологічного рівня з усіма наявними фазами контролінгу: плануванням, моніторингом, звітністю, підготовкою рекомендацій та інформуванням[1].

Деталізація та контроль бізнес-процесів, що протікають на підприємстві, передбачає наявність єдиного інформаційного простору з єдиної бази даних. ERP-системи, це складні обчислювальні інжинірингові програмні модулі, які інтегруються в протязом 2-х років з повною перебудовою і зміною логіки циклової послідовності бізнес процесів. Незважаючи на те, що інтеграція і конфігурація ERP-системи є досить об'ємним і тривалим процесом, але завдяки сукупному використанню функціональних блоків представляється можливим якісно здійснювати контроль бухгалтерського, кадрового та податкового обліку; управління складським приміщенням; управління взаємовідносинами з підприємствами; перевірки і регулювання цехового виробництва за потужностями; розподілу міжфункціональних дій на глобальному та локальному рівні; створення власної стратегії продажів.

Отже, проектування автоматизованих систем управління – досить складний та трудомісткий процес, в якому задіяні всі елементи і підрозділи управлінської системи. Також при розробці тих чи інших концепцій розвитку інформаційної складової важливо приділяти особливу увагу перспективам розвитку системи та перевагам самого замовника. Більш того, оптимальне впровадження будь-якої ERP-системи дозволяє чітко визначати ті чи інші проблеми в розвитку бізнесу в цілому та дає йому можливість мати максимально конкурентні переваги на ринку праці та ресурсів. Ефективність проектів по створенню та впровадженню комплексних автоматизованих систем управління тим вище, чим тісніше співробітництво замовника та розробника на всіх етапах проектування.

Список використаних джерел

1. Білик Т.Л. Формування персоналу малих підприємницьких структур агропромислового виробництва. Електронний ресурс. – Режим доступу: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/11_2015/54.pdf
2. Вдовенко, Л.А. Информационная система предприятия: Учебное пособие/Вдовенко Л. А. - 2 изд., перераб. и доп. - М.: Вузовский учебник, НИЦ ИНФРА-М, 2016. 235 с.
3. ERP : матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ru.wikipedia.org/wiki/ERP>.
4. ERP-online [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.erp-online.ru>.
5. Внедрение ERP-систем [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.innoware.ua/erp-systems/services/vnedrenie-erp-system>.
6. Марусей Т.В. ERP-системи як сучасний засіб управління ресурсами підприємства. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://188.190.33.56:7980/jspui/bitstream/123456789/2417/1/APAE-2017-321-324.pdf>

7. Одинцов, Б.Е. Информационные системы управления эффективностью бизнеса: учебник и практикум для бакалавриата и магистратуры / Б. Е. Одинцов. – М.: Издательство Юрайт, 2015. 206 с.

8. Офіційний сайт КІС «Галактика» <https://www.galaktika.ru/>

9. Офіційний сайт «1С: Предприятие» <http://1c.ru/>